

PROTOKÓŁ

Posiedzenia Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

10 kwietnia 2025 r. odbyło się posiedzenie Komitetu do spraw Pożytku Publicznego o następującym porządku obrad:

1. Rozpoczęcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Plan pracy Komitetu na rok 2025 (uchwała).
4. Wdrożenie do polskiego systemu prawnego partnerstw publiczno-społecznych – wprowadzenie do problemu.
5. Kwestia udziału organizacji pozarządowych w przedsięwzięciach Prezydencji (list organizacji).
6. ~~Prezentacja Raportu Rady NGO ds. prezydencji Polski w Radzie UE.~~ Punkt przełożony na kolejne posiedzenie.
7. Informacja o pracach Zespołu ds. VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych.
8. Informacja o powołaniu zespołu do spraw zmiany ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie oraz innych ustaw.
9. Sprawy bieżące
 - Informacja o wspólnej konferencji EKES i Ministry ds. Społeczeństwa Obywatelskiego - 15 maja br.
 - Przypomnienie o sprawozdaniach z realizacji programów współpracy resortów z organizacjami.
 - Ankieta DOB dot. współpracy resortów z organizacjami za 2024 rok.
10. Zamknięcie posiedzenia.

W posiedzeniu wzięli udział:

1. Pani Adriana Porowska – Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego;
2. Pan Wojciech Konieczny – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia;
3. Pan Adam Nowak – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
4. Pani Katarzyna Nowakowska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
5. Pani Zuzanna Rudzińska-Bluszcz - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości;
6. Pan Michał Braun – Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

ponadto:

7. Pan Łukasz Jachimowicz – Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM;
Sekretarz Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
8. Pani Monika Piątkowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego;
9. Pan Piotr Mierecki – Naczelnik w Departamencie Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM;
10. Pan Cezary Miżejewski – przedstawiciel Rady Działalności Pożytku Publicznego (zdalnie);

oraz w charakterze obserwatorów, wobec nieobecności członków Komitetu:

11. Pani Violetta Błaż – Naczelnik Wydziału w Ministerstwie Finansów;
12. Pani Małgorzata Czeszejko-Sochacka – Wicedyrektor Departamentu Edukacji i Komunikacji w Ministerstwie Klimatu i Środowiska;
13. Pan Arkadiusz Jedynak – Dyrektor Departamentu Poboru Podatków w Ministerstwie Finansów;
14. Pan p. kmdr. Arkadiusz Kalinowski – zastępca dyrektora Departamentu Polityki Zbrojeniowej w Ministerstwie Obrony Narodowej;
15. Pan Piotr Koszewski – Dyrektor Departamentu Jednostek Nadzorowanych i Podległych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
16. Pan Przemysław Kuk – Dyrektor Departamentu Komunikacji w Ministerstwie Aktywów Państwowych;
17. Pani Ewelina Walendziak-Genco – Zastępca Dyrektora Departamentu Analiz Strategicznych i Popularyzacji Nauki;
18. Pani Janina Ewa Zalewska – Steć – Naczelnik Wydziału Wychowania i Opieki w Departamencie Wychowania i Profilaktyki w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Ad 1, 2

Posiedzenie Komitetu do spraw Pożytku Publicznego otworzyła Przewodnicząca Komitetu, Pani Adriana Porowska witając uczestników i przedstawiając porządek obrad. Punkt 6 porządku obrad został przeniesiony na następne posiedzeniu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Wobec braku uwag porządek obrad został przyjęty.

Ad 3

Pan Piotr Mierecki - naczelnik w Departamencie Społeczeństwa Obywatelskiego - podziękował za propozycje do Planu prac Komitetu na 2025 r., które napłynęły z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Ministerstwa Sprawiedliwości. Poinformował także, że inaczej niż w latach poprzednich Plan nie jest podzielony na poszczególne kwartały. Taka formuła umożliwia elastyczne procedowanie poszczególnych zagadnień w zależności od tempa prac nad odpowiednimi projektami zmian legislacyjnych.

W związku z brakiem kworum uchwała dot. Planu prac Komitetu na rok 2025 zostanie przekazana członkom Komitetu w trybie obiegowym.

Ad 4

Pan Cezary Miżejewski poinformował, że kwestia partnerstwa publiczno-społecznego znalazła się w uchwale 47/2025 Rady Działalności Pożytku Publicznego, jako jedna z koncepcji związanych ze zlecaniem zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Przedstawiciel RDPP przypomniał, że obecnie, ujmując sprawę w dużym uproszczeniu, mamy do czynienia z dwoma zasadniczymi trybami – trybem z ustawy o działalności pożytku publicznego, czyli trybem konkursowym i trybem zamówienia funkcjonującym w ramach prawa zamówień publicznych.

Natomiast od dawna podejmowane były prace nad koncepcją ułatwiającą współpracę organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego w ramach wspólnych przedsięwzięć. Od grudnia 2008 roku w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju funkcjonuje formuła takiego partnerstwa w projektach europejskich.

W projekcie zmian do ustawy o działalności pożytku publicznego zaproponowano zatem, na bazie tych doświadczeń formułę, która składa się z czterech kroków.

1. Organ administracji publicznej daje z terminem siedmiodniowym ogłoszenie o poszukiwaniu partnera do wspólnej realizacji zadania.
2. Komisja, która jest wyłoniona przez organ administracji publicznej ocenia wszystkie wnioski, które spłynęły i rekomenduje organowi, które z organizacji proponują najciekawsze rozwiązania i są najlepiej przygotowane do działań partnerskich.
3. Zawierana jest tak zwana umowa wstępna dotycząca trybu opracowania szczegółowej koncepcji realizacji zadania, przedmiotu umowy, harmonogramu i finansowania (może będzie potrzeba finansowania na tym etapie).
4. Jeżeli wypracowano wspólne rozwiązanie, to podpisywana jest umowa o realizacji zadania publicznego.

Chodziło o to, że organizacja nie jest wykonawcą, nie jest podwykonawcą, tylko jest partnerem, którego organ administracji publicznej zaprasza do wspólnej realizacji zadania. Polski system prawny dopuszczał takie rozwiązanie do tej pory jedynie w projektach finansowanych ze źródeł europejskich.

Ta koncepcja wydaje się najprostsza, najbardziej funkcjonalna i została przedyskutowana również z organizacjami samorządowymi. W trakcie jej opracowania ściśle współpracowaliśmy z organizacjami samorządu terytorialnego, Związkiem Miast, Unią Metropolii i innymi organizacjami, które oceniały proponowane rozwiązania ze swojego punktu widzenia.

Ad 5

Pan Piotr Mierecki omówił najważniejsze fragmenty listu wystosowanego przez organizacje pozarządowe dotyczącego uwzględnienia organizacji w resortowych wydarzeniach organizowanych w ramach prezydencji.

W grudniu ubiegłego roku zakończyła swoje półroczne prace Rada NGO do spraw prezydencji. Głównym rezultatem pracy Rady, było stworzenie listy ekspertów pochodzących z organizacji pozarządowych, którzy mogliby brać udział w różnych przedsięwzięciach prezydencji. W przesłanym Państwu liście 4 organizacje wyrażają swoje wątpliwości, czy ta lista i ta gotowość zaangażowania się organizacji jest wykorzystywana we właściwy sposób przez resorty.

W związku z powyższym poprosił, aby osoby w resortach, odpowiedzialne za problematykę prezydencji i organizację tych imprez, które są z prezydencją związane, uczulić na tą wrażliwość organizacji pozarządowych i na ich gotowość do wzięcia udziału w tych przedsięwzięciach. Szczególnie dotyczy to tych spotkań, które są otwarte dla zewnętrznych podmiotów, które nie są typowymi spotkaniami urzędniczymi.

Poinformował także, że w ww. liście jest apel o to, żeby nawiązać współpracę z Radą Działalności Pożytku Publicznego, która jest organem doradczym Pani Minister i która może służyć pomocą, jeśli chodzi o ustalanie zakresu udziału organizacji pozarządowych w poszczególnych przedsięwzięciach.

Obecni przedstawiciele resortów poinformowali o zorganizowanych i planowanych w ramach prezydencji inicjatywach z udziałem NGO, w tym:

- Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał informację o Europejskim Kongresie Odnowy i Rozwoju Wsi planowanym na 8-10 maja w Poznaniu. Zazaczył, że planowany jest również szeroki udział organizacji pozarządowych, głównie tych organizacji zajmujących się tematyką rozwoju obszarów wiejskich. Jednocześnie wyraził wolę współpracy zarówno z Panią Ministrą, jak i z tymi ciałami dialogu, które reprezentują cały sektor. Wskazał, że to jest dobra okazja, żeby pokazać działania, inicjatywy, programy skierowane dla środowiska organizacji pozarządowych z Polski, a także wymienić doświadczenia.
- Przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości poinformowała o międzynarodowej konferencji poświęconej społeczeństwu obywatelskiemu w dniach 22-23 kwietnia oraz zaznaczyła, że w każdym panelu są uwzględnieni członkowie i członkinie NGO-s.
- Przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia opowiedział o udziale organizacji pozarządowych w konferencji, które odbyła się w tym tygodniu w Krakowie, dotyczącej zagrożeń dla

zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w dobie rozwoju cyfryzacji oraz przygotowania społeczeństwa i systemu opieki zdrowotnej na różnego typu zdarzenia kryzysowe.

W roli prelegentów występował Polski Czerwony Krzyż, Polski Centrum Pomocy Międzynarodowej, Związek Harcerstwa Polskiego, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ruch Społeczny i Fundacja Rodzice dla Klimatu.

Przewodnicząca zapowiedziała skierowanie pisma do resortów z prośbą o wyszczególnienie przedsięwzięć organizowanych w ramach prezydencji wraz ze wskazaniem form zaangażowania organizacji pozarządowych.

Ad 6

Omawianie punktu zostało przeniesione na następne posiedzeniu Komitetu.

Ad 7

Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego powołała zespół, który zajmuje się kwestią VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych. Zespół złożony jest z ekspertów wskazanych przez resorty.

Do zadań tego zespołu należy analiza skutków przepisów dotyczących podatku VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych oraz współpraca administracji publicznej z organizacjami, a także wypracowanie rozwiązań zapobiegających ewentualnym negatywnym konsekwencjom dla działalności organizacji pozarządowych. Na zakończenie prac zespołu przygotowany zostanie raport podsumowujący z rekomendacjami dla Komitetu.

Do tej pory odbyły się dwa posiedzenia tego zespołu. Na pierwszym omówiony został cel i zadania zespołu oraz przedstawiono wprowadzeniu do problemu VAT od dotacji. W trakcie posiedzenia wypowiadali się przedstawiciele strony pozarządowej Rady Działalności Pożytku Publicznego, którzy są ekspertami w tym zakresie.

Drugie posiedzenie zespołu dotyczyło informacji z resortów na temat dotacji udzielanych organizacjom pozarządowym.

Sekretarz Komitetu poinformował, że na kolejnym spotkaniu zespołu, zaplanowanym na 16 kwietnia, przedstawiciele Ministerstwa Finansów zaprezentują zasady opodatkowania dotacji celowych przyznawanych organizacjom pozarządowym w myśl przepisów ustawy o VAT.

Jednocześnie poprosił przedstawicieli resortów o zapoznawanie się na bieżąco z materiałami wypracowanymi przez zespół.

Pani Minister podkreśliła potrzebę zapewnienia odpowiedniej komunikacji w związku z możliwością, że poszczególne sądy będą wydawały niekorzystne dla organizacji pozarządowych wyroki. Podkreśliła także istotność tematu.

Ad 8

Przewodnicząca powołała w ramach Komitetu zespół ekspercki do spraw zmiany ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie oraz innych ustaw. Sekretarz Komitetu przedstawił plany dotyczące planowanych zmian w ustawie dotyczące tzw. małej i dużej nowelizacji.

Obecnie na wpis do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów czeka tzw. mała nowelizacja przygotowana na podstawie propozycji, które już od dłuższego czasu były dyskutowane przez trzeci sektor. Jest to nowelizacja, która ma na celu przyjęcie takich rozwiązań, które nie budzą większych wątpliwości, natomiast są dosyć istotne dla funkcjonowania całego systemu organizacji pozarządowych. Obejmuje ona też rozwiązania czysto techniczne, rozwiązania, które były dyskutowane na poziomie rządu, w tym propozycję ustanowienia 24 kwietnia Dniem Społeczeństwa Obywatelskiego czy możliwość uhonorowania osób najbardziej zaangażowanych w rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce poprzez ustanowienie odznaki honorowej. Z chwilą wpisania projektu do wykazu prac RM, rozpoczniemy proces konsultacji publicznych i uzgodnień.

W czerwcu ubiegłego roku Minister ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego powołała trzy grupy robocze, złożone z przedstawicieli trzeciego sektora, którzy mają wiedzę ekspercką i od wielu lat współpracują na linii administracja - organizacje. Te trzy zespoły zajmowały się bardzo różnymi kwestiami, w tym uproszczeń prawnych, wolontariatu, budżetu obywatelskiego. Mamy szereg propozycji wypracowanych już przez te grupy. Pani Ministra postanowiła skierować propozycje wypracowane w ramach tych grup do poszczególnych resortów z prośbą o stanowisko.

Natomiast duża część pracy tych grup odnosi się do ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Przygotowana została propozycja kompletnie nowych uregulowań dotyczących trybów i zlecania zadań - praca, która została wykonana przez członków grupy do spraw uproszczeń prawnych dla NGO. 11 kwietnia odbędzie się pierwsze posiedzenie zespołu, na którym będzie omawiana ta propozycja.

Propozycje zmian dotyczą także wolontariatu, samego działania Rady Pożytku Publicznego, a także działania Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Chcemy przedyskutować wypracowane propozycje w gronie wszystkich resortów, zanim rozpoczniemy oficjalny proces zmian. Współpraca w ww. zespole ma na celu uzyskanie wspólnego stanowiska wszystkich resortów, aby dalej w rządowym procesie legislacyjnym oraz w parlamencie prezentować spójne stanowisko.

Ad 9

- Z inicjatywy Pani Minister i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego 15 maja w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbędzie się konferencja nt. „Roli organizacji pozarządowych w działaniach dotyczących problematyki zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży”. Konferencja będzie miała charakter międzynarodowy. Udział w niej wezmą przedstawiciele organizacji pozarządowych

z krajów Unii Europejskiej oraz przedstawiciele polskich organizacji pozarządowych. Łącznie będzie to około 150 osób. Punktem odniesienia będą międzynarodowe badania dotyczące stanu zdrowia psychicznego i fizycznego młodzieży. Jest to temat niezwykle ważny, tym bardziej że badania wskazują na wyraźne pogorszenie się sytuacji i konieczność intensyfikacji podejmowanych działań.

- Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego resorty są zobowiązane, aby do 30 kwietnia bieżącego roku przedstawić sprawozdania z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku minionym. W ubiegłym tygodniu zwróciliśmy się do Państwa o przesłanie nam tych sprawozdań.
- W związku z przygotowaniem sprawozdania z realizacji ustawy o działalności pożytku publicznego będziemy się do Państwa zwracać z prośbą o wypełnienie ankiety dotyczącej wszelkich aspektów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wykracza ona poza to, co jest zawarte w sprawozdaniach z realizacji programów współpracy. Termin na jej wypełnienie to około 2 miesiące.

Ponadto w tym punkcie Przewodnicząca poinformowała także o:

- przegłosowaniu przez Senat zmiany ustawy o NIW, obejmującej m.in. zapowiadaną możliwość współpracy z Narodowym Instytutem Wolności przy realizacji resortowych programów;
- pracach nad zmianą kompetencji Ministra ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, poprzez poszerzenie ich o koordynowanie prac dotyczących przeciwdziałania bezdomności;
- planowanej na 24 kwietnia debacie o społeczeństwie obywatelskim, w której będą uczestniczyły osoby, które tworzyły ustawę o pożytku publicznym, oraz te które mówią od wielu lat o potrzebie jej zmiany;
- pracach nad stworzeniem platformy dla organizacji pozarządowych gromadzącej informacje o organizowanych przez resorty konkursach, o różnego rodzaju wysłuchaniach, konsultacjach poszczególnych projektów aktów, które dotyczą zakresu ich działań. Będzie to również narzędzie, które będzie służyło do budowania odporności społecznej;
- możliwości organizacji przez Ministra ds. Społeczeństwa Obywatelskiego wysłuchania obywatelskiego, w szczególności w przypadku projektów ustaw, które w odbiorze społecznym budzą duże emocje ze względu na sprzeczne interesy; w kwietniu takie wysłuchanie było realizowane z Ministerstwem Cyfryzacji; strona dot. wysłuchań to <https://www.wysluchanieobywatelskie.pl/>

Przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości poinformowała o prowadzonych konsultacjach projektu ustawy o zniesieniu ubezwłasnowolnienia i zastąpieniu go mechanizmem wspomaganej podejmowania decyzji. Zapytała także o szczegóły organizacyjno-techniczne związane z organizacją wysłuchania.

Przewodnicząca poinformowała, że organizacja wysłuchania zajmuje mniej więcej 1,5 miesiąca ze względu na potrzebę poinformowania z wyprzedzeniem jego uczestników.

Przedstawicielka Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pozytywnie odniosła się do planowanej zmiany rozporządzenia atrybucyjnego, polegającego na powierzeniu Ministrze ds. Społeczeństwa Obywatelskiego koordynacji działań dotyczących przeciwdziałania bezdomności. Zadeklarowała współpracę oraz wskazała na potrzebę pracy międzyresortowej w tym obszarze.

Wobec braku innych głosów, Przewodnicząca uznając agendę za wyczerpaną zamknęła posiedzenie Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Łukasz Jachimowicz
Sekretarz Komitetu

Adriana Porowska
*Przewodnicząca Komitetu do spraw
Pożytku Publicznego*

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/